

Plan de măsuri AML/CFT pentru evaluatorii autorizați (ANEVAR)

Introducere și context

Evaluatorii autorizați din România (membri ANEVAR) sunt considerați entități raportoare conform art. 5 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 129/2019 privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. Deși la nivel național riscul asociat sectorului evaluărilor a fost clasificat ca *scăzut* (conform Evaluării Naționale a Riscurilor din 2022) și în alte state europene evaluatorii nu intră sub incidența legislației AML, obligațiile legale în vigoare impun implementarea unor măsuri de prevenire și control ale SB/FT și în acest domeniu. ANEVAR, în calitate de organism de **autoreglementare**, are responsabilitatea de a identifica și evalua riscurile SB/FT din activitatea de evaluare și de a oferi membrilor instrumente și îndrumări pentru conformarea la cerințele Legii 129/2019.

Prezentul plan de măsuri se adresează evaluatorilor autorizați – atât persoane fizice, cât și juridice – membri ANEVAR, în vederea atenuării riscurilor de spălare a banilor (SB) și finanțare a terorismului (FT) în sectorul evaluării bunurilor imobile, întreprinderilor, bunurilor mobile și echipamentelor. Planul este structurat pe capitole clare și vizează implementarea imediată (începând cu acest an) a măsurilor propuse, în cadrul programelor de monitorizare extinsă derulate de ANEVAR. Pentru claritate, sunt incluse tabele de sinteză a acțiunilor prioritare și termenelor de implementare. Măsurile descrise respectă cerințele Legii 129/2019 și recomandările rezultate din evaluarea sectorială recentă (2025) a riscurilor SB/FT în domeniul evaluării.

I. Îmbunătățirea aplicării Legii 129/2019 în rândul evaluatorilor autorizați

Conform **Instrucțiunilor emise de ANEVAR** (HCD nr. 58/2023) privind aplicarea Legii 129/2019, evaluatorilor autorizați le revin o serie de obligații specifice. Planul propune măsuri concrete pentru a asigura că aceste obligații sunt pe deplin înțelese și aplicate uniform de către toți membrii ANEVAR. În continuare, sunt detaliate principalele arii de conformare și acțiunile aferente fiecăreia:

1. De desemnarea responsabililor în relația cu ONPCSB

Obligația legală: Fiecare evaluator autorizat (prin reprezentantul legal, în cazul persoanelor juridice) trebuie să desemneze un **responsabil cu aplicarea Legii 129/2019**, care va avea rol de contact cu Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (ONPCSB). Această persoană se asigură de respectarea internă a normelor AML/CFT. Conform cerințelor, desemnarea se comunică formal către ONPCSB (prin adresă oficială) împreună cu înregistrarea entității în baza de date a Oficiului și, după caz, obținerea drepturilor de acces la sistemul de raportare. Mențiune: codul raportor se solicită doar în situația în care entitatea are de transmis un Raport de tranzacții cu numerar sau un Raport de Tranzacții Suspecte.

Măsuri propuse:

- **Inventarierea și notificarea membrilor:** ANEVAR va solicita tuturor membrilor să confirme dacă și-au desemnat responsabilul AML. În cazul persoanelor juridice, această confirmare va include numele persoanei desemnate și dovada transmiterii notificării către ONPCSB. Persoanele fizice fără angajați vor fi informate că ele însele îndeplinesc rolul de responsabil (dacă nu au altă persoană desemnată).
- **Asistență procedurală:** Se va distribui un **model de decizie de desemnare** (pus deja la dispoziție de ANEVAR). Pe site-ul ONPCSB, la secțiunea "RAPORTARE" este disponibil un ghid cu pașii de urmat pentru înregistrarea pe platforma ONPCSB (inclusiv solicitarea contului de utilizator și obținerea parolei).
- **Termen de aplicare:** Toți evaluatorii autorizați vor trebui să facă dovada desemnării și înregistrării la ONPCSB. **Neîndeplinirea acestei obligații poate atrage măsuri interne** precum includerea automată în programul de monitorizare extinsă.

2. Utilizarea procedurilor standard de cunoaștere a clientelei și evaluare a riscurilor

Obligația legală: Aplicarea măsurilor de *cunoaștere a clientelei* (Know Your Customer – KYC) este o cerință fundamentală a Legii 129/2019. Evaluatorii trebuie să aplice măsurile de cunoaștere a clientelei și să evalueze riscul de SB/FT aferent fiecărui client. Măsurile se aplică proporțional cu nivelul de risc identificat. Aceasta presupune colectarea și verificarea informațiilor despre client, scopul și natura relației de afaceri, proveniența fondurilor implicate (acolo unde este cazul) și monitorizarea tranzacțiilor neobișnuite. ANEVAR deja colectează informații de la membri despre **utilizarea unui formular/procedură de cunoaștere a clientelei și de evaluare a riscului** asociat clientului, însă este necesară uniformizarea și îmbunătățirea acestor practici.

Măsuri propuse:

- **Formulare KYC unificate:** ANEVAR va elabora și distribui membrilor un **formular standardizat de cunoaștere a clienței și evaluare a riscurilor**, care să fie folosit la inițierea fiecărei noi misiuni de evaluare. Formularul va cuprinde datele de identificare ale clientului, informații despre natura și scopul evaluării, identificarea beneficiarului real (dacă clientul este persoană juridică), încadrarea într-o categorie de risc (scăzut/mediu/ridicat) și verificările realizate (liste sancțiuni, PEP etc.). Această inițiativă se aliniază cu cerința deja existentă ca evaluatorii să folosească proceduri de cunoaștere a clienței și să țină evidența nivelului de risc al clientului.
- **Proceduri de evaluare a riscului:** ANEVAR va furniza un **Ghid de evaluare a riscurilor SB/FT** specific activității de evaluare, care să ajute membrii în identificarea factorilor de risc. Ghidul va include criterii privind tipologia clientului (persoană fizică vs. juridică, rezident vs. nerezident, PEP, eventuale legături cu jurisdicții cu risc ridicat etc.), tipul și scopul evaluării (ex. evaluare pentru tranzacții imobiliare, fuziuni, lichidări – unele scopuri pot indica un risc mai mare), precum și **indicatori de risc**. De exemplu, se va atrage atenția asupra situațiilor când clientul solicită insistent un anumit rezultat al evaluării sau când bunurile evaluate fac obiectul unor tranzacții rapide succesive – indicatori potențiali de spălare de bani.
- **Aplicarea și supravegherea procedurilor:** În cadrul controalelor de monitorizare extinsă, inspectorii ANEVAR vor verifica dacă evaluatorul utilizează efectiv formularul și procedura de risc la fiecare lucrare. Verificările existente deja includ confirmarea că evaluatorul aplică măsuri minime de cunoaștere a clienței – de la stabilirea identității și obținerea informațiilor din surse publice, până la verificarea jurisdicției de proveniență a clientului și a listei de sancțiuni internaționale. Aceste controale vor fi intensificate, insistându-se și pe modul de **documentare a evaluării riscului** (dacă evaluatorul consemnează nivelul de risc atribuit fiecărui client și justificarea acestuia).
- **Actualizarea periodică a informațiilor:** Se recomandă ca evaluatorii să revizuiască periodic datele despre client și riscul asociat. Potrivit datelor colectate de ANEVAR, majoritatea firmelor actualizează informațiile **la inițierea unei noi relații contractuale** (71,93% dintre respondenți) sau cel puțin o dată pe an (15,79%). **Planul propune ca toți evaluatorii să actualizeze anual datele despre clienții cu care au relații pe termen lung** și imediat ori de câte ori intervin schimbări semnificative (de ex. clientul devine PEP pe durata relației, apar informații noi despre reputația clientului

etc.). Această cerință va fi inclusă explicit în instrucțiunile ANEVAR și monitorizată prin chestionarele anuale.

3. Identificarea și verificarea beneficiarilor reali ai clienților

Obligația legală: În cazul clienților persoane juridice, evaluatorii au obligația să identifice **beneficiarul real** al entității, conform definiției din Legea 129/2019. Scopul este de a cunoaște cine este, în ultimă instanță, proprietarul sau persoana care controlează compania pentru care se efectuează evaluarea, prevenind astfel situațiile în care interpuși sau *companii-paravan* sunt folosite pentru tranzacții ilicite. Între informațiile solicitate de ANEVAR în rapoartele anuale se numără explicit **măsurile întreprinse pentru identificarea beneficiarilor reali** ai clienților persoane juridice.

Măsuri propuse:

- **Acces la registre oficiale:** Evaluatorii vor utiliza sursele oficiale disponibile pentru a identifica beneficiarii reali. Acestea includ: **certificatul constatator** emis de Registrul Comerțului (care conține acționariatul unei societăți), extrasul din Registrul beneficiarilor reali (disponibil pentru societăți, asociații și fundații conform legislației AML), actul constitutiv actualizat al societății și alte documente corporative relevante. Planul recomandă ca **lista beneficiarilor reali** obținută să fie păstrată la dosarul evaluării, împreună cu o declarație pe proprie răspundere a clientului privind realitatea acelor informații, atunci când este posibil.
- **Metode alternative și verificări independente:** Dacă informațiile despre beneficiar real nu sunt transparente (de exemplu, în cazul unor structuri complexe sau companii offshore), evaluatorul va recurge la metode suplimentare: solicitarea de declarații sau scrisori din partea auditorilor externi, avocaților ori notarilor care au verificat structura corporativă, sau consultarea unor baze de date de risc și rapoarte de credit (Coface, Dun & Bradstreet etc.) pentru a identifica **structura de proprietate**. ANEVAR va recomanda membrilor o listă de astfel de surse.
- **Îmbunătățirea ratei de conformare:** Conform datelor sectoriale recente, doar ~36,8% dintre entitățile evaluate consultă efectiv listele/registrele de beneficiari reali în procesul de due diligence, un procent care indică necesitatea conștientizării sporite. **Obiectivul ANEVAR** este ca acest procent să crească semnificativ (spre 100%) prin instruirea și monitorizarea mai strictă a acestui aspect. În chestionarele anuale viitoare, accentul va fi pus pe obligativitatea răspunsului detaliat la întrebarea privind modul de identificare a beneficiarului real, iar răspunsul “NU” (neidentificare) va constitui un **factor de risc** în selectarea pentru monitorizare extinsă.

- **Verificarea beneficiarilor în timpul inspecțiilor:** Inspectorii ANEVAR, în cadrul monitorizării extinse, vor controla dacă la dosarele lucrărilor de evaluare pentru companii există documentația referitoare la beneficiarul real (copie extras Registrul Comerțului, print screen din Registrul beneficiarilor reali sau alte documente menționate). Neîndeplinirea acestei cerințe va fi consemnată ca **neconformitate** și va genera recomandări de remediere.

4. Arhivarea și evidența lucrărilor de evaluare

Obligația legală: Legea impune **păstrarea documentelor** aferente relației cu clientul și executării lucrărilor cel puțin 5 ani după încetarea relației de afaceri sau finalizarea ocazională a tranzacției (perioadă ce poate fi prelungită la solicitarea autorităților). Pentru evaluatorii autorizați, aceasta înseamnă că **dosarele de evaluare** (care includ raportul de evaluare, contractul sau comanda, documentele suport, copii după actele clientului, verificările KYC și orice corespondență relevantă) trebuie arhivate în mod securizat și ordonat. ANEVAR solicită deja în cadrul raportării anuale informații despre *modul de înregistrare a comenzilor și contractelor, a lucrărilor (rapoartelor de evaluare) și modul de arhivare a acestora*, evidențiind importanța acestei obligații.

Măsuri propuse:

- **Politica de arhivare standard:** ANEVAR va elabora o **procedură standard de arhivare și evidență** pe care membrii o pot adopta sau adapta. Aceasta va preciza: ce documente minime trebuie să conțină dosarul fiecărei lucrări (inclusiv cele legate de KYC/AML), perioada de păstrare și modalitatea de arhivare (fizică și/sau electronică), precum și măsuri de securitate și confidențialitate. ANEVAR recomandă păstrarea unui **Registru al lucrărilor de evaluare** (index al dosarelor), care să permită oricând regăsirea rapidă a documentelor. Structura acestui registru este publicată pe site-ul asociației, în pagina dedicată programului de monitorizare.
- **Securitate digitală:** ANEVAR va emite recomandări privind securitatea arhivelor (de ex., utilizarea unor parole complexe, schimbarea periodică a parolelor, criptarea fișierelor electronice ce conțin date cu caracter personal sau financiar sensibil, păstrarea documentelor fizice sub cheie, elaborarea unor planuri de recuperare a datelor în caz de dezastru, realizarea de backup-uri periodice ale arhivelor și păstrarea unor copii de rezerva în alte locații etc.).
- **Verificare în monitorizarea extinsă:** Controalele ANEVAR vor include evaluarea modului de arhivare. Inspectorii pot solicita, așa cum prevede procedura de monitorizare, **dosarul de lucru** pentru anumite rapoarte de evaluare, inclusiv informații despre modul de arhivare. Dacă se constată lipsa documentelor obligatorii din arhivă sau o evidență necorespunzătoare,

evaluatorul va primi recomandări de remediere și, în cazuri grave (documente lipsă ce împiedică verificarea), se poate propune sesizarea Comisiei de etică și disciplină pentru încălcarea obligațiilor profesionale.

- **Perioada de păstrare extinsă pentru cazuri speciale:** Membrii vor fi instruiți că, dacă au raportat o tranzacție suspectă sau au cunoștință de o investigație în curs legată de un client/raport, **obligația de păstrare** se prelungește până la 5 ani de la finalizarea definitivă a acțiunilor autorităților (conform legislației). Această prevedere va fi inclusă în ghidurile transmise.

5. Raportarea tranzacțiilor suspecte și măsuri de monitorizare continuă

Obligația legală: Evaluatorii autorizați trebuie să **raporteze de îndată** către ONPCSB orice tranzacție sau activitate *suspectă* de a avea legătură cu spălarea banilor sau finanțarea terorismului, de care iau cunoștință în exercitarea activității lor. De asemenea, au obligația raportării tranzacțiilor cu numerar care depășesc plafonul legal – echivalentul a 10.000 de Euro, deși, în practică, evaluatorii nu gestionează sume în numerar, ci prestează servicii. Chiar și așa, **rolul evaluatorilor** în lanțul SB/FT poate fi acela de *“early warning”* – ei pot detecta tentative de fraudă sau spălare (ex. supraevaluări sau subevaluări solicitate intenționat) și trebuie să le semnaleze. **Monitorizarea continuă** se referă la atenția sporită acordată pe parcursul relației de afaceri clienților cu risc ridicat, actualizarea periodică a informațiilor și observarea eventualelor tranzacții neobișnuite ale acestora. Legea 129/2019 interzice strict *divulgarea* către client a faptului că a fost făcut un raport sau că este analizat pentru suspiciuni (“tipping-off”) – cerință ce trebuie reiterată către membri.

Măsuri propuse:

- **Instruire în recunoașterea tranzacțiilor suspecte:** ANEVAR, împreună cu ONPCSB, va elabora o listă de **tipologii și indicatori de tranzacții suspecte** relevante pentru activitatea de evaluare. De exemplu: solicitarea de evaluări repetate pentru același bun într-un timp scurt (pentru ascunderea provenienței fondurilor), implicarea unor clienți cu profil de **risc înalt** (ex. PEP sau persoane din jurisdicții necooperante) care oferă informații incomplete sau false, situații în care valoarea estimată este folosită ulterior în tranzacții dubioase etc. Aceste scenarii vor fi incluse într-un **manual de indicatori de suspiciune** disponibil membrilor și prezentate în sesiunile de formare (vezi Secțiunea III).
- **Procedură internă de raportare:** Fiecare evaluator (în special firmele cu mai mulți angajați) va elabora o procedură internă privind modul de escaladare și raportare a suspiciunilor. Aceasta trebuie să prevadă că angajații care detectează o posibilă activitate suspectă informează imediat responsabilul desemnat AML, care va analiza și, dacă suspiciunea se confirmă,

va trimite neîntârziat un **Raport de tranzacție suspectă (RTS)** la ONPCSB. Procedura va sublinia obligația de **confidențialitate** (a nu anunța clientul) și protecția angajaților care raportează cu bună credință.

- **Folosirea platformei informatice a ONPCSB:** ANEVAR va încuraja toți membrii să folosească platforma electronică de raportare a ONPCSB pentru celeritate și trasabilitate. Responsabilul desemnat al fiecărei entități trebuie să aibă cont activ în acest sistem. În cadrul programelor de instruire, ONPCSB are inclusă o demonstrație a modului de completare și transmitere a unui raport prin acest sistem, pentru a elimina eventuale bariere tehnice.
- **Monitorizare continuă a relației cu clientul:** Pentru clienții considerați cu risc ridicat, evaluatorii trebuie să aplice măsuri suplimentare de monitorizare pe durata derulării contractului. Acestea pot include: verificări periodice ale clientului pe listele de sancțiuni internaționale (liste actualizate transmise lunar de ANEVAR în newsletter), solicitarea de informații actualizate dacă relația se întinde pe termen lung, și *supravegherea comportamentului* clientului pe parcursul misiunii. Unele entități mari au implementat deja soluții interne precum monitorizarea frecvenței tranzacțiilor sau analiza comportamentului clientului, inclusiv verificări automate pe liste de sancțiuni – ANEVAR va evidenția aceste bune practici către toți membrii.
- **Îmbunătățirea raportărilor către ONPCSB:** În perioada 2021-2024, conform datelor ONPCSB, **evaluatorii autorizați nu au transmis niciun raport de tranzacție suspectă (RTS) sau raport de tranzacții cu numerar (RTN)**. Acest fapt poate indica fie că situațiile suspecte sunt extrem de rare, fie că există o **sub-raportare cauzată de dificultăți în identificarea și evaluarea suspiciunilor**. Planul își propune creșterea capacității de raportare: ținta este ca fiecare membru să știe când și cum să raporteze și să nu ezite să o facă atunci când identifică indici clari. ANEVAR va colabora cu ONPCSB pentru a stabili un **mecanism de feedback** – de pildă, dacă un evaluator transmite un RTS, ONPCSB poate oferi, când este posibil, un feedback general asupra calității sau utilității raportului, pentru a îmbunătăți pe viitor.
- **Raportare către alte autorități:** În situații grave (indicii de infracțiuni sau fapte de corupție), evaluatorii trebuie să știe că pot sesiza și alte organe competente (ex: DIICOT, Poliția, ANAF). Conform analizei sectoriale, până în prezent evaluatorii nu au menționat vreo astfel de sesizare către alte autorități, ceea ce sugerează că riscurile majore sunt limitate sau nerealizate. Cu toate acestea, planul prevede **instruirea membrilor** despre când se impune contactarea directă a autorităților de aplicare a legii (de exemplu, dacă descoperă în documente falsuri evidente sau clientul le povestește, incidental, despre o activitate ilegală). ANEVAR va stabili canale de cooperare

cu autoritățile de aplicare a legii pentru a facilita astfel de raportări atunci când depășesc competența ONPCSB.

II. Mecanisme de control intern și audit al conformității

Pe lângă măsurile operaționale aplicate în activitatea de zi cu zi, evaluatorii autorizați trebuie să își dezvolte **mecanisme de control intern** solide, menite să asigure respectarea permanentă a obligațiilor de prevenire a SB/FT. Legea 129/2019 și instrucțiunile ANEVAR impun **stabilirea de norme interne, mecanisme de control intern și proceduri de administrare a riscurilor de SB/FT** adaptate la specificul fiecărei entități. Planul de față abordează atât mecanismele interne la nivelul evaluatorilor (autocontrol), cât și pe cele coordonate de ANEVAR (control extern de specialitate).

Măsuri propuse la nivelul evaluatorilor (autocontrol):

- **Politici și proceduri interne documentate:** Fiecare evaluator (PFA sau societate) trebuie să dețină un **set de politici/proceduri interne** actualizate în domeniul AML/CFT, care să acopere prevederile Legii 129/2019 și ale OUG 202/2008, cel puțin aspectele discutate la Capitolul I (KYC, beneficiari reali, raportare, păstrare documente etc.). ANEVAR a pus la dispoziție *modele de norme interne* odată cu instrucțiunile emise, pe care membrii le pot adopta integral sau adapta. **Planul recomandă ca membrii să revizuiască anual aceste norme interne**, pentru a incorpora eventualele modificări legislative sau recomandări noi apărute. De exemplu, odată cu adoptarea viitoarei Directive AML a UE, documentele interne vor trebui aliniate noilor cerințe (liste de risc actualizate, praguri revizuite, noi categorii de entități supuse etc.). În cadrul fiecărei entități trebuie să existe o persoană desemnată care să verifice actualizarea Procedurilor și Normelor Interne și să se asigure că acestea sunt respectate/aplicate de către salariați.
- **Desemnarea unei structuri de control intern:** În cazul **firmelor de evaluare de dimensiuni medii și mari**, se recomandă ca pe lângă responsabilul desemnat cu relația ONPCSB (care de obicei este și responsabilul de conformitate), să existe o *structură de control intern* sau cel puțin un *audit intern periodic* al conformității. Concret, managementul firmei ar trebui să efectueze **verificări periodice ale modului în care personalul aplică procedurile AML** – de pildă, un audit intern anual în care se selectează aleatoriu câteva lucrări de evaluare și se verifică dacă pentru acelea s-au păstrat documentele KYC, dacă s-a încadrat corect riscul clientului, dacă eventualele alertări au fost gestionate. Rezultatele unui

asemenea audit intern ar putea fi solicitate de ANEVAR în raportările anuale (ca o rubrică suplimentară, pe viitor).

- **Modelul de integritate și conformitate impus de conducerea firmei:** Conducerea fiecărei entități trebuie să transmită un mesaj clar că **respectarea normelor de prevenire a spălării banilor este o prioritate** și parte integrantă a deontologiei profesionale. În Codul de etică al profesiei sunt deja prevăzute obligații privind legalitatea și integritatea; aceste valori trebuie extinse explicit asupra domeniului SB/FT. Se va recomanda firmelor ca, la ședințele anuale cu echipa sau în comunicările interne, să includă subiectul conformării AML/CFT, eventual evidențiind realizările (de ex. “am verificat X clienți pe listele de sancțiuni, am raportat o suspiciune în timp util” etc.) pentru a normaliza aceste practici.

Măsuri propuse la nivelul ANEVAR (supraveghere și control extern):

- **Monitorizare anuală și extinsă bazată pe risc:** ANEVAR, prin Departamentul Verificare și Monitorizare (DVM), va continua să **supravegheze activ** modul în care membrii se conformează cerințelor Legii 129/2019. Procesul actual presupune colectarea de date prin chestionarele anuale de monitorizare și, pe baza lor, *selectarea unor evaluatori pentru monitorizare extinsă (inspecții)*, utilizând criterii bazate pe risc. Acest mecanism va fi menținut și îmbunătățit: criteriile de selecție vor fi revizuite anual în funcție de tendințele observate (ex: dacă într-un an se constată mulți membri cu răspuns “parțial” la respectarea Legii 129/2019, se va introduce drept criteriu de inspecție situația “conformare parțială”). Astfel, resursele de control vor fi direcționate prioritar către evaluatorii/entitățile cu risc potențial mai mare sau cu lacune de conformitate.
- **Verificări tematiche în inspecții:** Inspectorii ANEVAR vor include în mod **standardizat, la fiecare inspecție, o verificare a elementelor cheie AML/CFT**. După cum s-a menționat, se va verifica existența procedurilor și aplicarea măsurilor de precauție la evaluatorul supus monitorizării extinse. În nota de inspecție întocmită la final, pe lângă constatările legate de Standardele de evaluare și Codul etic, se vor consemna și eventualele neconformități legate de obligațiile Legii 129/2019. Planul propune clasificarea clară a acestora: de la **abateri minore** (ex: procedura internă există dar are mici omisiuni) până la **abateri majore** (ex: lipsa totală a implementării măsurilor KYC sau neraportarea unei suspiciuni evidente). În cazurile de abateri semnificative, ANEVAR va proceda similar cu abaterile profesionale – respectiv atenționare oficială și solicitarea unui **plan de remediere** din partea evaluatorului în cauză, urmată de reinspecție pentru verificarea conformării. Dacă un evaluator ignoră sistematic obligațiile AML/CFT, DVM poate propune sesizarea Comisiei de disciplină ANEVAR.

- **Canal de comunicare ANEVAR-ONPCSB:** Colaborarea dintre ANEVAR și Oficiu va fi intensificată. În prezent, ANEVAR transmite ONPCSB o sinteză a rezultatelor controalelor efectuate, conform legii. Pe viitor, se va institui o întâlnire anuală între reprezentanții ANEVAR (CVM/DVM) și ONPCSB pentru a discuta aceste rezultate și a coordona eventuale acțiuni (de exemplu, ONPCSB ar putea decide propriile controale la anumiți evaluatori dacă din raportul ANEVAR reiese o neconformare majoră generalizată). Acest schimb de informații ajută la **corectarea rapidă a comportamentului neconform al evaluatorilor** și asigură o abordare unitară. De asemenea, ONPCSB poate pune la dispoziția ANEVAR date despre sector (de ex. numărul de rapoarte primite, domeniile cu cele mai multe suspiciuni, eventuale tipologii noi), care să sprijine ANEVAR în actualizarea instrucțiunilor și formarea membrilor.
- **Evaluare periodică a conformității la nivel de sector:** ANEVAR va include în **Raportul anual de activitate** o secțiune dedicată stadiului conformării AML/CFT în rândul membrilor. Aceasta va agrega informații precum: procentul membrilor care declară că respectă cerințele Legii 129/2019 integral vs. parțial, numărul celor care au întâlnit situații de risc ridicat și cum le-au gestionat, evoluția față de anul precedent etc. Acest raport va evidenția și **bune practici** (de exemplu, firme care au investit în tehnologii de verificare automată KYC, sau care au proceduri exemplare) și **lacune comune** (ex: utilizarea redusă a unor instrumente – așa cum s-a constatat, de exemplu, că doar 33% dintre firme fac verificări suplimentare pentru clienții PEP). Prin publicarea acestor concluzii (în formă anonimată), membrii pot să își compare propriile practici cu ale sectorului și să ia măsuri dacă se consideră sub nivelul general.

III. Programe de instruire și formare continuă în domeniul AML/CFT

Necesitate: Nivelul de conștientizare și pregătire a evaluatorilor autorizați cu privire la riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului trebuie menținut ridicat, având în vedere evoluția permanentă a schemelor ilicite și a cadrului normativ. Legea 129/2019 prevede obligația de **instruire periodică a angajaților** și a persoanelor responsabile. ANEVAR, ca organism profesional, are rolul de a facilita această formare continuă. În anii precedenți, Oficiul (ONPCSB) a desfășurat sesiuni periodice de instruire pentru evaluatori, cu sprijinul ANEVAR, urmate de testarea cunoștințelor de către asociație. Este important ca aceste eforturi să fie extinse și integrate într-un program permanent, nu doar ocazional.

Măsuri propuse:

- **Cursuri anuale obligatorii AML/CFT:** Introducerea unui *modul anual obligatoriu* de pregătire pentru toți evaluatorii activi. De exemplu, ANEVAR poate organiza **cel puțin o sesiune anuală de instruire AML/CFT**, în format webinar sau fizic, în parteneriat cu ONPCSB sau experți în domeniu. Tematica va acoperi atât reîmprospătarea cunoștințelor de bază (obligații legale, proceduri), cât și noutăți: actualizări legislative, studii de caz din ultimul an, tipologii noi de spălare a banilor relevante. Pentru a verifica eficacitatea, după sesiune se va administra un **test online** scurt; membrii care îl parcurg cu succes vor primi credite aferente formării profesionale continue. (Notă: o astfel de testare a fost deja practică – ANEVAR a organizat instruirii împreună cu ONPCSB urmate de testarea cunoștințelor; planul propune instituționalizarea ei anuală).
- **Includerea tematicii AML/CFT în programele de pregătire inițială și examen:** Pentru noii membri (candidați la calitatea de evaluator autorizat), se va introduce în programa cursurilor și în examenul de atribuire a calității de membru cel puțin o probă sau subiect legat de obligațiile de prevenire a SB/FT. Astfel, viitorii evaluatori vor fi formați de la început cu această preocupare.
- **Materiale educaționale și resurse la distanță:** ANEVAR va crea o secțiune dedicată **Bibliotecii AML/CFT** pe platforma sa online (resurse.anevar.ro), unde membrii vor putea găsi: legislație actualizată și ghiduri, întrebări frecvente (FAQs), modele de formulare (de ex. model de evaluare de risc, model raport intern de suspiciune. De asemenea, newsletter-ul lunar ANEVAR va continua să aibă o rubrică permanentă de **"Informații utile din domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor"**, în care se difuzează lista jurisdicțiilor cu risc, lista celor necooperante, noile sancțiuni internaționale etc.. Această rubrică va fi menținută și dezvoltată, asigurând că membrii primesc constant știri și alerte relevante.
- **Simulări și studii de caz interactive:** Pe lângă prelegeri teoretice, planul prevede organizarea de **workshop-uri practice** (cel puțin o dată la doi ani) unde evaluatorii să discute cazuri concrete. De pildă, se poate simula procesul de due diligence pentru un client fictiv cu potențial risc: participanții vor parcurge împreună pașii de identificare, evaluare de risc, vor identifica eventuale semnale de alarmă și vor decide dacă trebuie raportat. Astfel de exerciții practice cresc mult gradul de reținere a informațiilor și abilitatea de a aplica în situații reale.
- **Instruire specializată pentru responsabilii desemnați:** Persoanele desemnate cu aplicarea Legii 129/2019 în cadrul firmelor (responsabilii AML) ar trebui să beneficieze de o pregătire mai aprofundată.

- **Monitorizarea participării și a progresului:** Evidența participării la instruirile AML va fi păstrată în baza de date a ANEVAR. În chestionarele anuale se va continua colectarea datelor privind **frecvența instruirii în domeniul SB/FT și tipurile de cursuri urmate**, pentru a evalua progresul. Ținta este ca 100% din membrii activi să participe anual la cel puțin o formare AML/CFT (fie organizată de ANEVAR, fie echivalentă). Dacă se constată neparticipare, ANEVAR poate recomanda respectivilor membri să urmeze un curs online disponibil; în caz de persistență a neglijenței în formare, acesta va fi considerat un factor de risc de neconformare.
-

IV. Folosirea datelor de supraveghere și inspecție pentru ajustarea conformității

ANEVAR deține un volum semnificativ de **date de supraveghere** colectate prin raportările anuale ale membrilor și rezultatele controalelor efectuate. Aceste date trebuie utilizate proactiv, pentru a identifica rapid zonele vulnerabile și a ajusta măsurile de conformitate în timp util. O abordare bazată pe risc, dinamică, implică **analiza tendințelor** și feedback-ului din teren, nu doar aplicarea rigidă a regulilor. Planul propune următoarele mecanisme de valorificare a informațiilor de supraveghere:

- **Analiza anuală a chestionarelor și identificarea punctelor slabe:** După primirea *chestionarelor de monitorizare anuale*, DVM al ANEVAR va realiza o analiză agregată a răspunsurilor, concentrându-se pe secțiunile de AML/CFT. De exemplu, se vor calcula procentele de membri care au proceduri KYC, care au desemnat responsabil, care au clienți cu risc ridicat etc., precum cele evidențiate în evaluarea sectorială (ex: ~58% dintre entitățile chestionate declarau că verifică beneficiarul real, ~33% aplică verificări suplimentare pentru clienți PEP, ~28% pentru clienți din jurisdicții de risc). **Indicatorii cu procentaj scăzut vor semnala nevoia unor acțiuni corective.** Dacă, de exemplu, constatăm că doar o treime dintre evaluatori fac screening de PEP, ANEVAR va emite imediat o informare către toți membrii amintind obligația de a verifica statutul de PEP al clientului.
- **Ajustarea criteriilor de risc și a planului de controale:** Informațiile culese vor alimenta **procesul de management al riscurilor la nivel de sector.** ANEVAR va actualiza *profilul de risc* al fiecărui membru anual, pe baza răspunsurilor și a istoricului de conformitate. Cei cu lacune (ex: au răspuns “NU” sau “Parțial” la respectarea legii, au recunoscut că nu identifică beneficiari reali, au avut evaluări pentru clienți din industrii sensibile precum jocuri de noroc, crypto etc. fără măsuri speciale) vor primi un risc mai ridicat.

Acest scor va influența planul anual de monitorizare extinsă, asigurând că entitățile cu risc ridicat sunt controlate cu prioritate. De asemenea, Consiliul director al ANEVAR, la propunerea DVM/CVM, poate stabili *tematici prioritare* pentru inspecțiile anului următor în funcție de problemele recurente. De exemplu, dacă s-au constatat deficiențe la mulți membri privind arhivarea documentelor, monitorizarea extinsă din anul următor poate pune accent sporit pe verificarea evidențelor de arhivare la toți cei selectați.

- **Feedback imediat și îndrumare personalizată:** Pentru a **ajusta rapid nivelul de conformitate**, nu este suficient doar să se identifice problemele – trebuie comunicat membrilor ce să îmbunătățească. Astfel, ANEVAR va institui un sistem de *feedback* individual: în cazul în care analiza chestionarului anual arată răspunsuri care sugerează potențiale neconformități, secretariatul DVM poate trimite evaluatorului respectiv un **aviz de conformare**. De exemplu, dacă un membru declară “NU” la întrebarea privind respectarea cerințelor Legii 129/2019, i se va transmite un email oficial în care i se reamintesc obligațiile și i se cere un plan de măsuri pentru a trece la “DA” (conform) în cel mai scurt timp. Similar, dacă un evaluator declară că a avut clienți cu risc ridicat (ex. PEP, offshore) dar totodată declară că **nu a întreprins măsuri pentru identificarea beneficiarilor reali**, acesta va primi imediat o recomandare scrisă să-și revizuiască procedurile și poate fi invitat la o discuție cu un inspector ANEVAR pentru consiliere. Scopul este ca membrii să primească îndrumare înainte de a ajunge să fie sancționați disciplinar – o **corecție proactivă**.
- **Transparență și dialog:** ANEVAR va continua să informeze întreaga comunitate despre rezultatele generale ale controalelor și despre aspectele unde s-au constatat neconformități frecvente. Acest lucru se poate face prin rapoarte publice anuale sau prezentări în cadrul conferințelor organizate de ANEVAR. De asemenea, dacă în cursul unei monitorizări extinse se identifică o deficiență interesantă (de exemplu, o nouă metodă de evitare a identificării clientului), fără a divulga identitatea entității inspectate, cazul poate fi prezentat sub formă de studiu de caz. **Învățarea din greșelile altora** va ajuta la ajustarea rapidă a practicilor întregului sector.
- **Cooperare inter-instituțională pentru supraveghere eficientă:** De exemplu, dacă ONPCSB comunică ANEVAR că într-un alt sector s-au descoperit anumite scheme de spălare de bani, ANEVAR poate imediat avertiza evaluatorii să fie vigilenți la astfel de situații. Acest **schimb de informații** va asigura o ajustare rapidă a nivelului de conformitate: practic, politicile și controalele vor evolua odată cu riscurile identificate.

V. Integrarea procedurii de monitorizare extinsă și a raportărilor anuale pentru verificarea măsurilor AML/CFT

Procedura de monitorizare și verificare a calității activității de evaluare (revizuită în 2025) reprezintă principalul instrument al ANEVAR de a verifica direct, la fața locului sau de la distanță, modul în care membrii își desfășoară activitatea și respectă standardele profesionale. Conform Hotărârii Consiliului Director nr. 58/2023, în cadrul acestor misiuni de monitorizare extinsă **se verifică și îndeplinirea obligațiilor decurgând din aplicarea Legii nr. 129/2019**. Totodată, raportările anuale (chestionarele de monitorizare simplă) includ întrebări specifice legate de AML/CFT, menite să ofere o imagine de ansamblu asupra conformității membrilor. Integrarea strânsă a acestor două componente – inspecțiile extinse și raportările anuale – este esențială pentru un **sistem eficient de conformitate**. Planul prevede următoarele modalități de utilizare sinergică a celor două instrumente:

- **Alimentarea inspecțiilor extinse cu datele raportărilor anuale:** După cum s-a menționat, ANEVAR deja folosește informațiile din chestionare pentru a selecta subiecții monitorizării extinse. Acest proces va continua, însă cu o pondere mai mare acordată criteriilor de conformare AML. De exemplu, pentru programul de monitorizare extinsă din anul următor, se poate propune Consiliului Director includerea criteriului “nu a desemnat persoană responsabilă AML” sau “nu aplică proceduri KYC” – dacă astfel de situații reies din raportări. În felul acesta, procedura de monitorizare extinsă acționează ca un **filtru calitativ** care verifică pe teren exact acele aspecte semnalate ca deficitare pe hârtie. Ulterior, constatările inspectorilor (cum ar fi existența sau inexistența procedurilor interne, calitatea dosarelor de client etc.) vor fi comparate cu declarațiile din chestionar ale evaluatorului. Orice nepotrivire (de ex., evaluatorul a declarat că respectă legea, dar inspectorul găsește lipsuri) va fi tratată ca un semnal de alarmă ce necesită atât **măsuri corective individuale**, cât și poate ajustarea modului de completare a chestionarelor (pentru a preveni pe viitor declarațiile eronate).
- **Integrarea verificărilor AML în standardul inspecțiilor:** ANEVAR va formaliza lista de verificări AML/CFT ce trebuie bifate în fiecare inspecție extinsă. Aceasta va fi inclusă ca **secțiune dedicată în Nota de inspecție**. Deja, inspectorii verifică dacă evaluatorul aplică măsuri minime de cunoaștere a clientelei, dacă are persoană responsabilă desemnată, proceduri interne și dacă personalul este instruit. În plus, se va verifica evidența clienților și a lucrărilor (inclusiv arhiva) pentru a se asigura că documentele AML sunt păstrate corespunzător. Rezultatul acestor verificări va fi încadrat

într-o **categorie de conformitate** (satisfăcătoare/nesatisfăcătoare) în raportul final al inspecției, ceea ce va oferi ANEVAR statistici agregate (ex: din 100 inspecțiuni, X nu aveau proceduri, Y nu făcuseră instruire etc.). Aceste statistici pot fi apoi folosite în raportarea către ONPCSB și în planificarea instruirilor.

- **Urmărirea implementării măsurilor dispuse:** În situațiile în care monitorizarea extinsă identifică abateri și dispune măsuri de remediere (ex. recomandarea de a elabora proceduri interne într-un termen rezonabil), ANEVAR va urmări strâns realizarea lor. Persoana responsabilă din DVM va ține evidența acestor cazuri și, la expirarea termenelor, va cere evaluatorilor rapoarte de progres sau dovezi (de exemplu, copia procedurii nou elaborate, dovada înscrierii la cursul de instruire etc.). De asemenea, acei evaluatori vor avea o **prioritate ridicată** la următoarea rundă de monitorizare extinsă (așa cum prevede procedura – reinspecție în 6-12 luni), pentru a verifica dacă au remediat deficiențele. Integrarea acestor feedback-uri succesive face ca procedura de monitorizare extinsă să devină nu doar un exercițiu de control, ci și un **instrument de consultanță** – ajutând membrii să atingă conformitatea dorită.
- **Îmbunătățirea continuă a chestionarelor anuale:** Pe baza experienței obținute din inspecții și a modificărilor legislative, ANEVAR va **actualiza anual conținutul chestionarelor de monitorizare**. De exemplu, dacă se constată că o întrebare a fost interpretată greșit de mulți membri, aceasta va fi reformulată pentru claritate. Sau dacă apar noi obligații (ex: implementarea unui registru al beneficiarilor reali la nivel național – cum prevede viitoarea reglementare europeană), se va adăuga o rubrică corespunzătoare. Astfel, raportările anuale rămân relevante și captează informații pertinente, care pot fi apoi verificate în teren.
- **Sinergia dintre monitorizarea ANEVAR și supravegherea ONPCSB:** Conform Legii 129/2019, ONPCSB este autoritatea statului care supraveghează și controlează entitățile raportoare, însă în cazul evaluatorilor partea de supraveghere este exercitată prin cooperare cu ANEVAR (ca organism de autoreglementare). Integrarea instrumentelor de mai sus asigură că ANEVAR își îndeplinește rolul de “primă linie” a supravegherii, iar ONPCSB este ținut la curent cu stadiul conformării. În același timp, ONPCSB realizează propria supraveghere a entităților raportoare. În cazul în care ANEVAR, prin monitorizarea extinsă, constată probleme sistematice la un evaluator (sau chiar la mai mulți), transmite către ONPCSB concluziile controalelor iar Oficiul va face propria supraveghere, independent de ANEVAR. În funcție de rezultate, ONPCSB poate decide să demareze propriile inspecții la entitățile raportoare cu deficiențe majore și repetate, luând în

calcul și concluziile supravegherii efectuate de ANEVAR. Deja, ANEVAR transmite periodic Oficiului sinteza controalelor. Planul propune completarea acestei informări cu un **capitol dedicat măsurilor AML/CFT** (ex: câți au fost verificați pe AML, ce deficiențe tipice s-au găsit). Aceasta va oferi Oficiului o imagine clară și îi va permite să integreze, la rândul său, în propriile evaluări de risc, situația sectorului de evaluare, a riscurilor fiecărui sector și a vulnerabilităților.

În concluzie, **procedura de monitorizare extinsă și sistemul de raportare anuală reprezintă pilonii centrali ai mecanismului de conformitate AML/CFT în cadrul ANEVAR**, iar planul de față asigură o integrare eficientă a acestora. Printr-o culegere riguroasă de date, analiză de risc, controale țintite și feedback continuu, se creează un circuit optim: informația duce la acțiune, acțiunea duce la conformare îmbunătățită, ceea ce la rândul său generează informații mai bune și riscuri reduse.

VI. Concluzii și implementare

Prezentul plan de măsuri oferă un cadru comprehensiv prin care ANEVAR, în calitate de organism de autoreglementare, poate conduce eforturile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în sectorul evaluării de bunuri. Implementarea sa va începe imediat, în cursul acestui an, integrându-se în programul de **monitorizare extinsă 2025** al ANEVAR și în celelalte procese operaționale (raportare anuală, formare profesională continuă). Măsurile propuse sunt aliniată atât cerințelor legale naționale, cât și bunelor practici internaționale (inclusiv standardelor FATF și viitorului cadru european AMLA), urmărind o **abordare bazată pe risc** și o îmbunătățire continuă a conformității.

Prin **adoptarea unei strategii dinamice și integrate**, ce include desemnarea responsabililor, întărirea controalelor interne, formarea continuă, utilizarea optimă a datelor de supraveghere și cooperarea strânsă cu autoritățile, evaluatorii autorizați vor contribui activ la protejarea integrității pieței și la prevenirea utilizării serviciilor de evaluare în scopuri ilicite. Deși riscul sectorial este considerat redus, implementarea consecventă a acestor măsuri va reduce și mai mult vulnerabilitățile, asigurând totodată conformitatea cu cerințele legale și reputația profesională a membrilor ANEVAR.

Rezumat acțiuni prioritare și termene: Tabelul de mai jos sintetizează principalele măsuri propuse, cu indicarea priorității și perioadei de implementare:

Domeniu	Măsură prioritară	Termen implementare
Desemnare responsabil	Transmiterea către ONPCSB a desemnării responsabilului AML	De acum înainte (Q3-Q4 2025) – verificare la

Domeniu	Măsură prioritară	Termen implementare
ONPCSB	pentru fiecare membru; confirmare către ANEVAR a realizării obligației. <i>Indicator:</i> 100% membri conformi.	inspecții
Proceduri KYC și risc	Introducerea formularului standard KYC & evaluare risc pentru toți membrii; utilizare verificată în inspecții <i>Indicator:</i> 100% membri folosesc formular.	Imediat (formular distribuit în 2025); Ongoing – raportare anuală și controale
Identificare beneficiar real	Obligația verificării beneficiarilor reali pentru toți clienții PJ, cu documentare (extras registru, declarații etc.) <i>Indicator:</i> Creșterea procentului de membri care consultă registrele de beneficiari reali (de la 36,84% > 80%).	Imediat (instruire în 2025); Ongoing – monitorizare anuală a procentului
Arhivare și evidență lucrări	Implementarea politicii de arhivare (dosar de evaluare complet, păstrare min.5 ani) și verificare în inspecții. <i>Indicator:</i> 0 cazuri de documente AML lipsă la controale.	Imediat (2025) – procedură transmisă; Ongoing – controale anuale
Raportare și monitorizare	Instruirea privind identificarea și raportarea RTS; creșterea gradului de raportare (țintă: min. 1 RTS dacă apare caz). Implementarea monitorizării continue pentru clienți risc înalt (actualizare date, sancțiuni).	2025 – sesiuni training & ghid tipologii; Continuă – evaluare anuală ONPCSB/ANEVAR
Control intern și audit	Actualizarea normelor interne la toți membrii conform modelului ANEVAR. Realizarea de self-audit anual și remedierea deficiențelor constatate.	2025 – adoptare modele; Anual – self-review + raportare către ANEVAR
Instruire și formare	Organizarea cursului AML/CFT anual obligatoriu + testare cunoștințe. Monitorizarea 100% participare; includere AML în formarea inițială.	Începând cu 2025 – prima sesiune; Anual – recurență; Permanent – resurse online

Domeniu	Măsură prioritară	Termen implementare
Supraveghere și date	Analiza anuală a datelor din chestionare pentru ajustarea criteriilor de risc și planificarea controalelor. Feedback personalizat către membri cu lacune; actualizarea chestionarelor.	Anual – după depunerea rapoartelor (T1); Continuă – actualizare proceduri
Evaluarea sectorială pentru evaluatorii autorizați din România	Analizarea oportunităților și riscurilor semnificative asociate cu acest domeniu, în special în contextul spălării banilor (SB) și finanțării terorismului (FT).	Realizată în martie 2025
Monitorizare extinsă integrată	Verificarea sistematică a conformității AML în inspecții (checklist dedicat). Repetarea inspecției în 6-12 luni pentru cazuri de neconformitate majoră.	Deja pornit 2025 (HCD 58/2023); Continuu – în fiecare ciclu de control

Prin implementarea acestui plan structurat și a acțiunilor prioritizate, ANEVAR și membrii săi vor putea demonstra un nivel înalt de conformitate și proactivitate în prevenirea spălării banilor și finanțării terorismului, consolidând astfel încrederea în profesia de evaluator autorizat și contribuind la efortul național și internațional de combatere a acestor fenomene ilicite.

Bibliografie și surse: Evaluarea sectorială ANEVAR – mai 2025; Procedura de verificare și monitorizare ANEVAR, 2025; Legea 129/2019; Instrucțiunile ANEVAR nr. 58/2023; Rapoarte anuale de activitate membri ANEVAR; Date statistice ONPCSB 2021-2024.
